

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ВІДНОВЛЕННЯ, ОХОРОНА Й ЗБЕРЕЖЕННЯ
РОСЛИННОГО СВІТУ ЛІСІВ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ТЕХНОГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ
ТА ЗМІН КЛІМАТУ»**

(15-16 жовтня 2019 року)

Київ - 2019

УДК 582.091[097:069.029](477.84)

ОЦІНКА ЯКОСТІ І ПРИВАБЛИВОСТІ ДЕНДРОФЛОРИ ТА НАСАДЖЕНЬ ПАРКУ- ПАМ'ЯТКИ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА «ЗАЛІЩИЦЬКИЙ ПАРК»

О.М. Ванзар, кандидат біологічних наук

В.В. Романюк, кандидат біологічних наук

С.Т. Ільницька, магістр

*Чернівецький Національний Університет імені Юрія Федьковича
(м. Чернівці, Україна)*

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Заліщицький парк», закладений в 1832 році на лівому терасовому березі Дністра в регулярному стилі. Загальний стан та структура дендрофлори потребують вивчення для встановлення основних напрямків реконструкції парку з метою його збереження та покращення рекреаційної привабливості.

Для того щоб оцінити якість насадження не достатньо розглядати лише його таксаційні характеристики. Така робота повинна проводитися за трьома напрямками: а) оцінка стану деревних рослин в насажденні; б) оцінка рекреаційної привабливості насадження в цілому; в) оцінка стабільності насадження [1].

Для вивчення деревних рослин в штучних насадженнях Рисінім С. Л. запропонована оригінальна методика, яка ґрунтується на «Классификации деревьев IUFRO» і «Методике оценки состояния древесных интродуцентов на урбанизированных территориях», розробленої у Головному ботанічному саду РАН [1].

Згідно вказаних методик поряд із заміром таксаційних характеристик кожного дерева, нами проводилася оцінка якості кожного дерева на території парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Заліщицький парк» за 7 показниками: положення рослини у вертикальній структурі деревостану, рівень розвитку, статус в культурфїтоценозі, еколого-лісівниче значення, санітарний стан, якість стовбура і крони. Усі показники оцінювалися за трьохбальною шкалою (від 0 до 2 балів), далі отримані бали сумуються і позначаються, згідно P_i [1].

Для оцінки якості кожного конкретного дерева в насажденні необхідно розрахувати показник його якості за формулою: $I_i = P_i / 14$, де I_i – показник якості дерева, P_i – сума балів оціночного дерева [1].

Залежно від розрахованого значення I_i встановлюють якість кожного дерева: 0–0,33 – низьке; 0,34–0,66 – середнє; 0,67–1,00 – високе [1].

Проаналізувавши якість дендрофлори Заліщицького парку, нами встановлено домінування дерев з високою якістю (34 види; 59,6 %). Інша

частина оціночних дерев володіють середньою якістю (23 види; 40,4 %). Видів з низькою якістю насаджень у Заліщицькому парку не виявлено.

Наші дослідження оцінки якості дерев в Заліщицькому парку можуть бути з успіхом застосовані для відбору рослин при рубках формування ландшафту. Залежно від обраного методу реконструкції насадження можна приймати рішення про відбір дерев в рубку, опираючись на результати оцінки якості кожного з них.

Щоб визначити якість насадження, необхідно розрахувати цей показник за формулою: $I_T = P_T / 14 \times T_T$, де P_T – сума балів всі оціночних дерев; T_T – загальна кількість дерев на пробній ділянці. Залежно від значень показника I_T , робиться висновок про якість насадження: 0–0,33 – низьке; 0,34–0,66 – середнє; 0,67–1,00 – високе [1]. Розрахувавши значення показника якості насадження I_T Заліщицького парку, нами встановлено його високий показник ($I_T = 562 / 14 \times 57$; $I_T = 0,70$).

Проведені оцінки дозволяють стверджувати про високу якість оціночних дерев і всього насадження. Для визначення привабливості Заліщицького парку, ми використали шкалу бальної оцінки, наведену авторами [1]. Для узагальнюючої оцінки привабливості використали показник привабливості, який розраховували за формулою: $A_s = P_s / 14$, де A_s – показник привабливості насадження; P_s – сума оціночних балів за всіма показниками.

Залежно від вирахованого значення A_s роблять висновок про привабливість насадження в цілому: 0–0,33 – низька; 0,34–0,66 – середня; 0,67–1,00 – висока.

Для встановлення показника привабливості даного насадження розраховали відповідне значення за формулою: $A_s = 13/14$; $A_s = 0,93$ [1]. Відповідно до даного значення нами встановлено, що привабливість парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Заліщицький парк» є високою.

Таким чином, отримавши високу оцінку якості дерев, якості насадження та привабливості, досліджуваний парк можна віднести до I класу перспективності (I КП), який характеризується високою стабільністю, в якому після цілої низки змін сформувався стійкий похідний тип деревних культур.

Список використаних джерел:

1. Кобяков А. В., Рысин С. Л. Леса России в XXI веке: Материалы 6 межд. науч.-тех. интернет конф. Март 2011 г. Санкт-Петербург, 2011. 294 с.